

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/105/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116213329
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2116213329.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: A. F., nar. XX.XX.XXXX, Z. D. A. X, o zaplatenie 2.540,46 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 11C 170/2016-68 zo dňa 6. februára 2018 vo výroku II. ktorým vo zvyšku súd žalobu zamietol a vo výroku III. o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a III. **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.066,76 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.066,76 eur od 22.09.2015 do zaplatenia, a to všetko do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. vo zvyšku súd žalobu zamietol a výrokom III. súd rozhodol, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 62% trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie po citácii § 290, 297 Civilného sporového poriadku, § 488, § 489 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2 písm. d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj ZoSÚ), § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 53 ods. 9, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka vecne odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá úverová zmluva, ktorou žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi spotrebiteľský úver vo výške 3.000,- eur. Právny vzťah medzi stranami sporu založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ a zákona č. 129/2010 Z.z.), keďže žalobca pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. V zmysle zásady *lex specialis derogat legi generali* má potom špeciálna právna úprava, ktorou je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. OZ, prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi

účastníkmi zmluvy posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

Žalobca a žalovaný uzavreli úverovú zmluvu, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 písm. d) ZoSÚ, na základe uzatvorenej zmluvy žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver a žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) ZoSÚ, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ. Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška mesačnej splátky 88,48 eura bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je splnená požiadavka, aby zmluva obsahovala výšku splátky istiny, výšku splátky úrokov a výšku splátky iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Dlžník musí mať od začiatku prehľad, z akých položiek pozostávajú jednotlivé splátky a ako dlho bude úver splácať, čo z jednotlivých splátok predstavuje istinu, koľko úrok a odmena veriteľa a kedy je v prípade riadneho splácania úveru splatná posledná splátka. Uvedené pritom nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keby z iných ustanovení zmluvy vyplývala výška úrokov a poplatkov. Účelom náležitostí ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ je teda informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, pretože potom je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a iné poplatky, teda odplatu veriteľa. Uvedené údaje zmluva uzatvorená medzi stranami sporu neobsahuje, ide pritom o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy.

Vo vyššie uvedenom prípade sa spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcom žalovanému považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru, poplatku za poistenie, ani žiadnych iných poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného. Keďže žalovaný zaplatil z poskytnutého úveru vo výške 3.000,- eur celkom sumu 933,24 eura (ktorá suma mala byť započítaná iba na istinu), je povinný vrátiť žalobcovi iba sumu 2.066,76 eura, na ktorej plnenie ho súd zaviazal vo výroku I. rozsudku.

K rozhodnutiu Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 9.11.2016 pod zn. C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová, súd uvádza, že článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva neobsahuje všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Neuvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, preto aj v zmysle výkladu článku 23 smernice 2008/48, sa táto zmluva považuje za zmluvu o spotrebiteľskom úvere bez úrokov a poplatkov.

Podporne súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/409/2015-72 zo dňa 11.05.2016 v obdobnej veci ako je prejednávaná.

Keďže žalovaný svoj záväzok včas a riadne nesplnil, vznikol žalobcovi nárok požadovať od žalovaného popri plnení istiny vo výške 2.066,76 eura i úrok z omeškania, nakoľko ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu. Žalovaný sa dostal do omeškania nasledujúci deň po zosplatení, t.j. dňa 22.09.2015, od ktorého dňa má žalobca nárok na úrok z omeškania až do zaplatenia. Vychádzajúc z uvedeného a s poukazom na § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. má žalobca nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Hoci žalobca by tak mal nárok na úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne, uplatnil si úrok z omeškania v nižšej výške 5% ročne, ktorý úrok z omeškania mu súd priznal, nakoľko nemôže prekročiť žalobný petit a priznať viac.

Vzhľadom k výške istiny s príslušenstvom, ku ktorej zaplateniu zaviazal súd žalovaného, mal súd za to, že je dôvodné poskytnúť žalovanému na splatenie dlhu primeranú dlhšiu lehotu v trvaní 60 dní od právoplatnosti rozsudku, ktorá lehota mu má slúžiť na zabezpečenie finančných prostriedkov.

3. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, keď žalobcovi bola z uplatnenej istiny s príslušenstvom priznaná suma 2.066,76 eura s príslušenstvom, z čoho vyplýva hrubý úspech žalobcu

81% a hrubý úspech žalovaného 19%, a teda konečný čistý úspech žalobcu je 62% (81 - 19). To v konečnom dôsledku znamená nárok žalobcu voči žalovanému na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 62% trov konania, o čom súd rozhodol vo výroku III. rozsudku, keď nezistil dôvod na aplikáciu § 257 Civilného sporového poriadku. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

4. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a to proti výroku, ktorým súd žalobu v časti zamietol a to z dôvodu, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci - § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku. K tvrdeniu súdu prvej inštancie, že v zmluve chýba náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. l) uviedol, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky banky (VOP), a teda niektoré z náležitostí, ktoré má v zmysle právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie náležitosti sú v OP a VOP. Výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov sú uvedené v samotnom texte zmluvy nasledovne: Výška anuitnej splátky 88,48 eur, Termín splatnosti 1. anuitnej splátky 18.8.2014, počet anuitných splátok 48, Periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky Mesačne, v 18. deň kalendárneho mesiaca. Z uvedeného teda vyplýva, že počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Banka bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny a úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru. Informáciu, že splácanie spotrebiteľského úveru prebieha formou mesačných anuitných splátok a že rozdelenie splátok na istinu a úroky úveru obsahuje amortizačná tabuľka. Pokiaľ by mal samotný text zmluvy obsahovať podrobný rozpis splátok istiny a úrokov za celé obdobie splatnosti úveru, znamenalo by to neúmerné rozšírenie rozsahu zmluvy, čo by neprispelo k jednoduchosti, zrozumiteľnosti a prehľadnosti zmluvnej dokumentácie. V prospech argumentácie banky svedčí aj rozsudok Európskeho súdneho dvora z 9.11.2015 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej, v zmysle ktorého zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Z uvedeného vyplýva, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch nemusia byť nevyhnutne uvedené v samotnom texte úverovej zmluvy, ale časť z nich môže byť obsiahnutá aj v obchodných podmienkach (ďalej aj ako „VOP alebo OP“) alebo sadzobníku, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Článok 10 ods. 2 písm. h) (výška, počet a frekvencia splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia) a písm. i) (právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy) smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Uvedeným výrokom Európsky súdny dvor jednoznačne potvrdil, že banka na spôsob uvádzania týchto povinných náležitostí úverovej zmluvy nazerá správne a rozsah, v akom jednotlivé náležitosti uvádza, je pre spotrebiteľa postačujúci pre posúdenie rozsahu jeho záväzku. Povinnou náležitosťou úverovej zmluvy teda nie je podrobný rozpis výšky, počtu a termínov každej zo splátok na časť pripadajúcu na istinu, úroky a iné poplatky, a zároveň, štát ani nemôže zákonom upraviť povinnosť pre veriteľov takýto presný rozpis v zmluve uvádzať. Nie je teda nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Podľa žalobcu je nesporné, že zmluva obsahuje údaje o výške, počte a termínoch anuitnej splátky v bode 1.2. V tabuľke zmluvy sa prehľadne a zrozumiteľne nachádzajú tieto údaje a tak žiadny spotrebiteľ nemôže mať pochybnosti o tom, v akej výške a kedy bude poskytnutý úver splácať. Žalobca poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov. Žalobca upriamuje pozornosť aj na Informáciu odboru ochrany Národnej banky Slovenska z 18. apríla 2017 k aplikačným dôsledkom rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci banky C-42/15. Napokon žalobca poukázal aj na schválený návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení neskorších predpisov podľa ktorého s účinnosťou od 15.12.2017 dôjde k zmene ustanovenia týkajúce sa náležitosti zmluvy. Žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe žalobcu v plnom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť

dĺžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

5. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (aktuálne § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozhodnutie v napadnutých výrokoch v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

7. Už prvým výrokom preskúmaného rozsudku právoplatnou časťou (§ 367 ods. 2 Civilného sporového poriadku) súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.066,76 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.066,76 eur od 22.09.2015 do zaplataenia do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Vzhľadom na to, že žalovaný proti preskúmanému rozsudku odvolanie nepodal, v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť. Predmetom odvolacieho prieskumu tak zostal napadnutý zamietajúci výrok a závislý výrok o náhrade trov konania. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie vo v napadnutom zamietajúcom výroku právne správne posúdil jeho nárok.

8. Podanou žalobou sa žalobca domáhal zaplataenia istiny vo výške 2.540,46 eur, nezaplataených poplatkov za poistenie vo výške 8,76 eur, úroku vo výške 151,78 eur, úroku z omeškania vo výške 3,01 eur a úroku z omeškania vo výške 5,00% ročne z istiny vo výške 2.540,46 eur a z úrokov vo výške 151,78 eur od 22.09.2015 do zaplataenia. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 17.07.2014 bola medzi žalobcom ako bankou a žalovaným ako klientom uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 000000000144069 (ďalej aj „zmluva o úvere“), na základe ktorej zmluvy sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému úver v sume 3.000,- eur s poplatkom za poskytnutie úveru 150,- eur a žalovaný sa zaviazal zaplatiť predmetný úver v 48 anuitných mesačných splátkach vo výške 88,48 eur splatných vždy v 18. deň kalendárneho mesiaca počínajúc dňom 18.08.2014 a končiac dňom 18.07.2018. Ročná úroková sadzba predstavovala 17,9%, RPMN predstavovala 23,23%, priemerná hodnota RPMN predstavovala 18,9%. Žalovaný zaplatil do dňa zosplataenia istinu 459,54 eur. Listom zo dňa 21.09.2015 oznámil žalobca žalovanému, že rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru a vyzval žalovaného k zaplataeniu celého dlhu vo výške 2.779,01 eur s príslušenstvom najneskôr do 01.10.2015.

9. Súd prvej inštancie posúdil nárok žalobcu podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“) upravujúceho zmluvu o spotrebiteľskom úvere (§ 1 ods. 2), keď poukázal na to, že v prejednávacom prípade právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je od svojho vzniku vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú spotrebiteľské zmluvy (§ 52 a nasl.).

10. Súd prvej inštancie zamietol v časti žalobu dôvodiac, že zmluva o úvere neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splataenia podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom v takomto prípade sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch.

11. Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprípustnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že spotrebiteľ nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ dobromyseľne uzaviera zmluvu a právom očakáva, že dodávateľ ako odborník - "profesionálne znalý podnikateľ" dodáva tovar alebo služby so zárukou kvality.

12. Uzavretú zmluvu o úvere odvolací súd považuje taktiež za zmluvu spotrebiteľskú tak, ako to uzavrel správne aj súd prvej inštancie, a nespochybnil ani žalobca. Žalobca ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalovanému, ktorý nekonal v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Predmetom zmluvného vzťahu bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru za podmienok dojednaných v úverovej zmluve. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné. Okrem toho v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy o úvere ňou založený je nevyhnutné posudzovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka). S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah posudzovať podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

13. Súd prvej inštancie podľa odôvodnenia preskúmaného rozsudku správne vyslovil bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru s odkazom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, keď mal preukázané zo zmluvy o úvere, ktorú podrobil kontrole, že v zmluve o úvere nie je uvedený údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia v zmysle zákonnej požiadavky na obsah zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd považuje závery súdu prvej inštancie uvedené v odôvodnení rozhodnutia za náležité a na zdôraznenie ich správnosti predkladá ďalšiu argumentáciu.

14. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb dodávateľa a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu, nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá predstavovala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav. Práve s ohľadom na uvedenú koncepciu spotrebiteľského práva bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti, a to práve tie uvedené v ustanovení § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

15. V zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere

neobsahuje náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y). Pre spotrebiteľský úver na rozdiel od úveru bežného zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 9 ods. 1, 2 predpisuje ďalšie formálne a obsahové náležitosti. Z hľadiska formálnych náležitostí ide o písomnú formu, ktorá sa pri bežnom úvere nevyžaduje. Obsahové náležitosti sú vymedzené v ustanovení § 9 ods. 2 citovaného zákona. Ustanovenie § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch vymedzuje prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Výklad a aplikácia ustanovenia § 11 citovaného zákona musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Tým, že zákonné dodržanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy, postihuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda podstatným obsahovým náležitostiam zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcimi jednak z ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka a jednak vo vzťahu k tým náležitostiam, ktoré sú vymenované v ustanovení § 9 ods. 2 citovaného zákona a zároveň aj v ustanovení § 11 ods. 1 citovaného zákona. Pokiaľ zmluva uzavretá medzi účastníkmi niektorú z náležitostí vymenovaných v ustanovení o spotrebiteľských úveroch neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

16. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že úverová zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Z obsahu úverovej zmluvy vyplýva, že výška mesačnej splátky je 88,48 eur, splátky sú splatné vždy v 18. deň kalendárneho mesiaca počínajúc dňom 18.08.2014 a končiac dňom 18.07.2018. Vychádzajúc z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch odvolací súd dopĺňa, že zákon ukladá povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere rozdeliť splátku úveru na tri samostatné časti - splátku istiny, splátku úrokov a splátku iných poplatkov, a to za účelom zabezpečenia dostatku čo najširších informácií pre spotrebiteľa. Zákonodarca s poukazom i na gramatické znenie citovaného ustanovenia výslovne vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala presné číselné vymedzenie výšky, počtu a termínov splátok osobitne istiny, tak úrokov, tak aj iných poplatkov, pričom absencia už len jednej z týchto náležitostí spôsobuje, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Účel zákonodarca bolo dosiahnuť, aby dodávateľ bol povinný oboznámiť spotrebiteľa so všetkými relevantnými údajmi potrebnými pre zváženie úveru. Spotrebiteľ musí byť pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere dôkladne informovaný. Na to, aby sa spotrebiteľ mohol rozhodnúť na základe úplnej znalosti veci, musia sa mu pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytnúť primerané informácie o podmienkach a nákladoch spojených s úverom a o jeho povinnostiach, ktoré spotrebiteľ môže zvážiť. Rozhodne nepostačuje a nie je v súlade s citovaným znením zákona, ak hoci jednoduchou logickou úvahou, či jednoduchým aritmetickým výpočtom, je možné zistiť, že v zmluve stanovená mesačná splátka zahŕňa okrem istiny úverovej splátky, aj splátku úrokov a poplatkov (v neznámej výške). Účel sledovaný zákonodarcom by sa tým nedosiahol a zmysel tejto úpravy právnej normy by nebol naplnený. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých častí úveru nie je svojvoľné, ale predstavujú prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Odvolací súd má za to, že citované ustanovenie nemožno naplniť tým, že veriteľ mimo obsahu samotnej zmluvy o úvere, ktorá má obsahovať náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch (vrátane písm. k)) vyhotoví na požiadanie dlžníka amortizačnú tabuľku, na ktorú samotná úverová zmluva vôbec neodkazuje, obsahujúci prehľad splátok s uvedením istiny, úroku, či iných nákladov na každú splátku zvlášť počas celej doby splácania. Obsah ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch je teda nepochybný a je nesporné, že jeho účelom zabezpečiť pre spotrebiteľa možnosť vykonať si kontrolu splácania úveru z jeho strany v rámci plnenia svojich zmluvných povinností tak, aby takáto možnosť bola zabezpečená vo vzťahu k jednotlivým splátkam tak, aby spotrebiteľ mal možnosť kontrolovať stav svojho nesplateného úveru podľa týchto položiek. Konkretizácia celkového počtu splátok so súčasným rozlíšením týchto jednotlivých častí splátok nesporne poskytuje celkový sumár povinností spotrebiteľa z konkrétneho spotrebiteľského úveru.

17. Žalobca tvrdí, že niektoré náležitosti, ktorá má obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie sú uvedené vo Všeobecných obchodných podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere podľa jej čl. 1., bod 1.1. s poukazom na čl. 10.2 Podávanie sťažností a spory a s odkazom na určenie poradia uspokojovania pohľadávky podľa bodu

2.5.3 Anuitné splácanie Obchodných podmienok. V tomto smere odvolací súd pripomína závery Ústavného súdu Českej republiky vyslovené v náleze sp. zn. I. ÚS 3512/11 z 11.11.2013: „Je třeba zdůraznit, že obchodní podmínky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složité formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (například rozhodčí doložka nebo ujednání o smluvní pokutě). Pokud tak i přesto dodavatel učiní, nepočíná si v právním vztahu poctivě a takovému jednání nelze přiznat právní ochranu.“ Odvolací súd má za to, že citované ustanovenie nemožno naplniť tým, že veriteľ mimo obsahu samotnej zmluvy o úvere, ktorá má obsahovať náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch (vrátanie písm. c), k)), tieto uvedie vo Všeobecných obchodných podmienkach a Obchodných podmienkach, ktoré navyše ani nie sú podpísané účastníkmi zmluvného vzťahu. Nepochybil preto súd prvej inštancie, ak uviedol, že v zmluve o úvere absentujú obligatórne náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. c), k) zákona o spotrebiteľských úveroch.

18. Zmluva o úvere je konsenzuálnym kontraktom a už pri uzavretí zmluvy v deň jej uzavretia bez ohľadu na deň poskytnutia spotrebiteľského úveru musia byť dohodnuté jej podstatné obsahové náležitosti. Bolo preto povinnosťou žalobcu v uzatvorenej zmluve o úvere jednoznačne a zrozumiteľne uviesť výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Tieto údaje sa však v predmetnej zmluve o úvere nenachádzajú.

19. Naviac odvolací súd poznamenáva, že nie sú žiadne pochybnosti o tom, že predmetná zmluva o úvere je uzavretá medzi podnikateľom a spotrebiteľom a že má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a že spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení vzhľadom na formulárovú pretlač. Teda spotrebiteľ buď prijme podmienky zmluvy, ktoré si dodávateľ sám v predstihu, teda zjavne „v klude a bez časového stresu“ podľa svojej predstavy naformuloval alebo zmluvný vzťah nevznikne. Nemali by byť tiež pochybnosti, že za takéhoto stavu je spotrebiteľ z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou zmluvného vzťahu. Obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú explicitne uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 citovaného zákona, sú údajom obligatórne vyžadovaným platnou právnou normou a z tohto pohľadu je postup/snaha žalobcu obchádzať spotrebiteľskými predpismi explicitne vyžadované údaje neakceptovateľná.

20. Ak teda súd prvej inštancie považoval úver poskytnutý žalobcom žalovanému v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov, dospel k správne právnemu záveru.

21. Odvolací súd uvádza, že rozsudok vo veci C-42/15 poskytol výklad výlučne smernice, konkrétne článku 10 ods. 2 písm. i) v spojení s písm. h). Najpodstatnejšie je, že Súdny dvor Európskej únie vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. Súdny dvor Európskej únie v rozsudku vo veci C-42/15 poskytol výklad výlučne smernice a v žiadnom prípade sa nemohol a ani nevyjadroval k výkladu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, keďže výklad vnútroštátneho práva poskytujú výlučne vnútroštátne súdy.

22. Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku vo veci C-42/15 vyslovil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice. Daný záver je však vzhľadom na napadnuté ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľný, nakoľko v tomto konkrétnom prípade ide o vnútroštátne právo - zákon, ktorý nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

23. Požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch je teda od požiadavky smernice iná. Zákon o spotrebiteľských úveroch uvádza, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho

splatenia. Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie ako splátok istiny, tak aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. K výkladu tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov SR a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok iných poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa. Taktiež ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch (prevzaté do zákona o spotrebiteľských úveroch novelou vykonanou zákonom č. 352/2012 Z.z. účinnou od 1.1.2013) bolo do súdnej praxe aplikované tak, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y). Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo smernica, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu, ako používa smernica.

24. V danom prípade je tu zrejmy konflikt medzi smernicou a zákonom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukládajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.

25. V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bez poplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, resp. smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli smernici priamy účinok.

26. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie je rozsah a medze nepriameho účinku smerníc spočívajúci v eurokonformnom výklade vnútroštátnej regulácie vyjadrený jednak právom Európskej únie, jednak právom vnútroštátnym. Súd posúdi, či je možné uplatniť eurokonformný výklad, teda či vzhľadom na právnu povahu smernice možno jej ustanovenia aplikovať pri výklade vnútroštátneho zákona. V takomto prípade musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu/cieľa smernice, musí ísť o výklad za použitia výkladových metód podľa vnútroštátneho právneho poriadku, nesmie sa jednať o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady. Okrem uvedeného výklad zákona nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty. Pojem právnej istoty je Civilnom sporovom poriadku vyjadrený v článku 2 ods. 2 ako „stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo“. Ustálená judikatúra slovenských súdov podala a podáva stabilný výklad ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch ohľadom potreby štruktúrovania splátok úveru a jej prelomenie spôsobom, ktorý uvádzal žalobca nie je prípustný. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov, nemožno priznať smernici ani nepriamy účinok; jednalo by sa o výklad vnútroštátneho zákona contra legem a bola by tak porušená zásada právnej istoty.

27. Odvolací súd je preto názoru, že napriek poukazu žalobcu na smernicu a rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a v prípade absencie čo i len jednej z nich tak, ako to uvádza ustanovenie § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý aplikoval súd prvej inštancie, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Prejudiciálne rozsudky Súdneho dvora EÚ sú spolu s výkladom práva EÚ, ktorý sa v ňom nachádza, záväzné pre vnútroštátny súd, ktorý prejudiciálnu otázku podal, resp. aj pre súdy, ktoré budú v tej istej veci rozhodovať o opravných prostriedkoch. Pokiaľ teda súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní postupoval v súlade s explicitným znením zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorým je (čl. 144 ods. 1 Ústavy SR) pri svojej rozhodovacej činnosti viazaný, ide o postup náležitý. K uvedenému odvolací súd ešte poznamenáva, že súdna prax vyšších súdov v obdobných prípadoch opakovane vyslovila právny názor uvedený vyššie (porovnaj napr. rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/198/2016 zo dňa 29.11.2016, sp. zn. 10Co/112/2017, sp. zn. 9Co/146/2017,

rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/154/2017 zo dňa 06.12.2017, sp. zn. 9Co/19/2017 zo dňa 17.10.2017, sp. zn. 24Co/151/2017 zo dňa 06.12.2017).

28. Ak teda súd prvej inštancie považoval úver poskytnutý žalobcom žalovanému v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov, dospel k správne právnemu záveru.

29. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, pokiaľ súd prvej inštancie žalobu žalobcu vo zvyšku zamietol, rozhodol vo výroku vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku potvrdil.

30. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol zásadne nárok na náhradu trov konania odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. Z obsahu spisu však vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v odvolacom konaní pasívny, nevykonával žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

32. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyiac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo juris).

33. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalovanému rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku zakotvujúcich procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 Civilného sporového poriadku v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

34. Danou problematikou sa zaoberalo aj občianskoprávne kolégium NS SR pričom v uznesení č. 15 z 9.10.2018 prijalo právnu vetu podľa ktorej, ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.

35. Odvolací súd potom hoci úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

36. Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).